

Закон о Друштву Црвеног крста, 1933.

Садржај

Глава I

Основа Друштва

Глава II

Задатак Друштва

Глава III

Чланови Друштва

Глава IV

Органи и Управа Друштва

Главни одбор

Бановински одбори

Срески одбори

Општински одбори

Глава V

Подмладак Црвеног Крста

Глава VI

Скупштине Друштва

Глава VII

Права, знак и награде Друштва

Глава VIII

Приходи и буџет Друштва Црвеног Крста

Глава IX

Особље Друштва Црвеног Крста

Глава X

Повластице Друштва Црвеног Крста

Глава XI

Државна заштита и надзор Друштва

Глава XII

Посебне одредбе

Глава XIII

Прелазна и коначна наређења

614.885(497.1)
1094.5)

СТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

ЗАКОН

О

ДРУШТВУ ЦРВЕНОГ КРСТА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

БИБЛИОТЕКА
Министарства Правде
Бр. 3903

БЕОГРАД

Штампарска Радионица Министарства Војске и Морнарице

1933.

Уведено у нови инвентар бр. 2152 (7)

1 јануара 1942 год.

Београд.

МИНИСТАРСТВО ВОЈСКЕ И МОРНАРИЦЕ

ЗАКОН

О

ДРУШТВУ ЦРВЕНОГ КРСТА

КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

БЕОГРАД

Штампарска Радионица Министарства Војске и Морнарице

1933.

САДРЖАЈ

	СТРАНА
ГЛАВА I	
Основа Друштва	5
ГЛАВА II	
Задатак Друштва	6
ГЛАВА III	
Чланови Друштва	8
ГЛАВА IV	
Органи и Управа Друштва	9
Главни одбор	10
Бановински одбори	11
Срески одбори	12
Општински одбори	13
ГЛАВА V	
Подмладак Црвеног Крста	14
ГЛАВА VI	
Скупштине Друштва	15
ГЛАВА VII	
Права, знак и награде Друштва	15
ГЛАВА VIII	
Приходи и буџет Друштва Црвеног Крста	17
ГЛАВА IX	
Особље Друштва Црвеног Крста	22
ГЛАВА X	
Повластице Друштва Црвеног Крста	24
ГЛАВА XI	
Државна заштита и надзор Друштва	27
ГЛАВА XII	
Посебне одредбе	27
ГЛАВА XIII	
Прелазна и коначна наређења	29

МИ
АЛЕКСАНДАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА СУ:

НАРОДНА СКУПШТИНА КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ,

САЗВАНА УКАЗОМ ОД 19 ОКТОБРА 1932 ГОДИНЕ У РЕДОВАН САЗИВ
ЗА 20 ОКТОБАР 1932 ГОДИНЕ, НА СВОМЕ 54 РЕДОВНОМ САСТАНКУ,
ОДРЖАНОМ 25 ЈУЛА 1933 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ,

И

СЕНАТ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ,

САЗВАН УКАЗОМ ОД 19 ОКТОБРА 1932 ГОДИНЕ У РЕДОВАН САЗИВ
ЗА 20 ОКТОБАР 1932 ГОДИНЕ, НА СВОМЕ 40 РЕДОВНОМ САСТАНКУ,
ОДРЖАНОМ 28 ЈУЛА 1933 ГОДИНЕ У БЕОГРАДУ, РЕШИЛИ И ДА СМО
МИ ПОТВРДИЛИ И ПРОГЛАШУЈЕМО:

ЗАКОН

О

ДРУШТВУ ЦРВЕНОГ КРСТА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

који гласи:

ГЛАВА I
ОСНОВА ДРУШТВА

Члан 1.

Друштво Црвеног Крста Краљевине Југославије постало је од ранијег Српског Друштва Црвеног Крста, основаног 25. јануара 1876. године на одредбама Женевске Конвенције од 22. августа 1864. и од 6. јула 1906. године, признатог од Међународног Комитета Црвеног Крста у Женеви 11. јуна 1876. год.

и примљеног за члана Лиге Друштава Црвеног Крста у Паризу 22. августа 1919. године, а чији је делокруг рада, са промењеним називом, проширен на целокупну државну територију после ослобођења и уједињења, према одлуци Краљевске Владе ПМБр. 3158 од 29. јула 1921. године.

Члан 2.

Друштво Црвеног Крста Краљевине Југославије заснива свој рад:

1) на одредбама Женевске Конвенције за побољшање судбине рањеника и болесника у војскама у рату од 27. јула 1929. године, која је Конвенција примљена од наше Државе Законом од 31. марта 1931. године и ратификована у Берну 20. маја 1931. године, а којом су замењене Конвенције од 22. августа 1864. и од 6. јула 1906. године;

2) на одредбама Конвенције о поступању са ратним заробљеницима од 27. јула 1929. године, примљене од наше Државе Законом од 31. марта 1931. године; и

3) на одредбама Конвенције о Међународној Унији за помоћ од 12. јула 1927. године, примљене од наше Државе Законом од 30. маја 1931. године.

Друштво треба да буде признато од Међународног Комитета Црвеног Крста и да је члан Лиге Друштава Црвеног Крста са којима има стално да одржава везу и да сарађује.

ГЛАВА II ЗАДАТАК ДРУШТВА

Члан 3.

Друштво Црвеног Крста Краљевине Југославије је хумана и повлашћена аутономна народна установа. Под тим именом оно се признаје: искључиво као једино друштво за целокупну територију Краљевине Југославије, и као помоћни орган војног санитета за време рата.

Члан 4.

Самостално и у сарадњи са државним и самоуправним властима, као и са другим хуманим и културним установама и друштвима у земљи, Друштво има задатак:

а) *За време мира:*

1) да указује прву помоћ народу у случају великих елементарних несрећа, разних епидемија и других општих народних невоља;

2) да припрема особље и средства за извршење задатака предвиђених овим Законом; и

3) да спрема бројно јак, здрав и одушевљен Подмладак за идеју и рад Црвеног Крста.

б) *За време рата:*

1) да потпомаже санитет државне војне силе, као помоћни његов орган, при евакуацији, транспортовању, нези и лечењу наших болесника и рањеника и заробљених рањених и болесних непријатељских војних лица;

2) да потпомаже и активно суделује у организацији и извођењу санитетске противаздушне и противгасне заштите становништва;

3) да посредује око добијања и поделе помоћи и општења заробљених и интернираних лица са спољним светом, око рапатрирања и хоспитализације болесних и рањених заробљених непријатељских лица; и

4) да својим особљем и сопственим материјалом ублажује неизбежна зла рата, уколико то зависи од њега.

в) *Уколико му извршење задатака под а) и б) и средства и прилике допуштају:*

1) да ради на чувању и поправци народног здравља, учествујући нарочито у борби против туберкулозе и ендемичног луеса;

2) да помаже невољнике, нарочито ратну сирочад;

3) да прима помоћ од Друштва Црвеног Крста

других држава као и да указује помоћ овима у случају рата и других тешких народних невоља проишавших од више силе; и

4) да ради и на осталим задацима, које је Лига Друштава Црвеног Крста ставила или које буде ставила у програм рада Друштава Црвеног Крста ради остварења заједничких хуманитарних циљева.

Ближе одредбе о извршењу ових задатака, и уопште о раду и целокупном пословању Друштва у миру, прописују Правила Друштва.

Ближе одредбе о раду и пословању Друштва у рату прописује Краљева Уредба на предлог Министра војске и морнарице, а у сагласности са министрима: социјалне политике и народног здравља, иностраних послова и унутрашњих послова, и према мишљењу главног одбора Друштва.

ГЛАВА III

ЧЛАНОВИ ДРУШТВА

Члан 5.

Друштво чине његови чланови и Подмладак Црвеног Крста.

Чланство у Друштву је добровољно.

Пуноправни члан Друштва може бити сваки држављанин Краљевине Југославије, без обзира на пол и веру, који није изгубио часна права.

Члан Подмлатка Црвеног Крста може бити сваки ученик-ученица основних, средњих и других стручних школа, и сваки омладинац ван школе, до пунолетства, који се упише и од надлежног одбора прими у чланство.

Члан 6.

Друштво има ове чланове:

- 1) почасне,
- 2) велике добротворе,
- 3) добротворе,

- 4) утемељаче,
- 5) сталне,
- 6) редовне и
- 7) чланове помагаче.

Почасни чланови Друштва могу бити само они његови чланови, који имају или су имали велике заслуге за Друштво, а по решењу главне скупштине.

Подофицири, музичари, каплари и редови сталног кадра, жандармерије и граничне трупе, и чланови Подмлатка Друштва, могу бити само чланови помагачи.

Величину прилога за чланове под 2), 3), 4) и 5) и величину улога за чланове под 6) и 7), одређују Правила Друштва, којима се прописују и све ближе одредбе о правима и дужностима чланова Друштва.

ГЛАВА IV ОРГАНИ И УПРАВА ДРУШТВА

Члан 7.

На челу Друштва стоји претседник, који је и највиши претставник Црвеног Крста у Држави.

Претседника Друштва именује и разрешава Краљ на предлог Претседника Министарског савета.

Дужности и права Претседника Друштва прописују Правила Друштва.

Члан 8.

За управу и пословање Друштва постоје ови органи:

- 1) главни одбор,
- 2) бановински одбори,
- 3) срески одбори,
- 4) општински одбори — повереништва,
- 5) школски одбори Подмлатка Црвеног Крста и
- 6) скупштине.

Сва звања у одборима Друштва, изузимајући звања његовог службеног особља, почасна су, бесплатна и добровољна, а и изборна уколико се овим Законом друкчије не прописује.

Главни одбор

Члан 9.

Главни одбор је највиши управни орган Друштва и њему су потчињени сви одбори, заводи и установе Друштва.

Он има право и дужност да према потчињеним одборима из члана 8. овог Закона предузима мере, за које нађе да су у интересу Друштва, ако поменути одбори не саображавају свој рад прописима овога Закона и Правила Друштва која из њега проистичу, или ако не извршују његове одлуке донете саобразно овоме Закону и Правилима Друштва.

Седиште главног одбора је у Београду.

Члан 10.

Претседник главног одбора је Претседник Друштва Црвеног Крста.

Првог потпретседника именује и разрешава Краљ, на предлог Претседника Министарског савета, а све остало особље у саставу главног одбора бира главна скупштина на три године.

У састав главног одбора улазе и претставници: Министарства војске и морнарице, социјалне политике и народног здравља, иностраних послова, просвете и унутрашњих послова. Ове претставнике именују ресорни министри и они врше дужност у главном одбору поред своје редовне дужности.

Ближе одредбе о саставу и избору особља главног одбора, о његовој подели на секције и пододборе, пословању и надлежности, прописују Правила Друштва.

Члан 11.

Отправљање целокупног рада и пословања Друштва, из надлежности главног одбора, врши *извршни одбор*.

Претседник извршног одбора је Претседник Друштва Црвеног Крста.

Ближе одредбе о саставу, избору, надлежности и пословању извршног одбора и његових потчињених органа, прописују Правила Друштва.

Члан 12.

Надзор и контролу над новчано-материјалним пословањем Друштва и уопште над целокупном друштвеном имовином врши главни надзорни одбор.

И чланови главног надзорног одбора солидарно су одговорни за штету која би наступила по имовину Друштва, ако не би вршили тачно и на време прегледе — контролу, или ако би при прегледима наишли на неправилне радње, а нису предузимали мере да се неправилности спрече и штета накнади.

Састав главног надзорног одбора, избор његовог претседника и чланова, његова права и надлежност, као и све ближе одредбе о његовом раду и пословању, прописују Правила Друштва.

Бановински одбори

Члан 13.

Бановински одбори Друштва Црвеног Крста су непосредно потчињени органи главног одбора. Они постоје у местима седишта Управе појединих бановина и носе име своје бановине.

Бановинским одборима су непосредно потчињени сви срески одбори у подручју бановине.

Члан 14.

За Управу града Београда, са седиштем у Београду, постоји београдски обласни одбор Друштва Црвеног Крста. Он је непосредно потчињен главном одбору, а њему су потчињени сви одбори у подручју Управе града Београда.

Члан 15.

Отправљање целокупног рада и пословања бановинских и београдског обласног одбора, врше њихови управни и надзорни одбори.

У састав управних бановинских одбора улазе и претставници: војске и морнарице и банске управе (одељења за социјалну политику и народно здравље и просветног одељења). Претставника војске именује најстарији командант у дотичном месту седишта одбора, а претставнике банске управе — Бан, и они врше дужност у управном одбору поред своје редовне дужности.

Састав управног и надзорног одбора бановинских и београдског обласног одбора, поделу управног одбора на секције и пододборе, избор претседника, потпретседника, чланова и осталог особља за управне и надзорне одборе, њихову надлежност и пословање, прописују Правила Друштва.

Срески одбори

Члан 16.

Срески одбори Друштва Црвеног Крста су непосредно потчињени органи бановинских односно београдског обласног одбора. Они постоје само у местима седишта среских управних власти, у којима не постоје бановински, односно београдски обласни одбор, и носе име свога среза.

Среским одборима су непосредно потчињени општински одбори и повереништва у срезу.

Члан 17.

Отправљање целокупног рада и пословања среских одбора врше њихови управни и надзорни одбори.

Састав ових одбора, избор претседника, потпретседника, чланова и осталог особља за њих, као и њихову надлежност и пословање, прописују Правила Друштва.

Општински одбори

Члан 18.

Општински одбори Друштва Црвеног Крста постоје у местима седишта општинских власти у којима не постоје бановински, односно београдски обласни или срески одбори, а у којима буде најмање 20 пуноправних чланова Друштва и носе име своје општине.

У местима — општинама — где буде мање од 20 пуноправних чланова, образоваће се повереништва Друштва Црвеног Крста, и она носе име по месту где се налазе.

Општински одбори и повереништва Друштва Црвеног Крста општина, које су у територијалној надлежности оних срезова који према члану 16. овог Закона немају своје среске одборе Друштва, непосредно су потчињени органи надлежног бановинског односно београдског обласног одбора Друштва Црвеног Крста.

Члан 19.

Отправљање целокупног рада и пословања општинских одбора врше њихови управни и надзорни одбори.

Састав њихов, као и избор претседника, потпретседника и чланова ових одбора, њихову надлежност и пословање, прописују Правила Друштва.

Члан 20.

У местима преко 50.000 становника могу се, по потреби, основати пододбори за поједине квартове где ова подела на квартове постоји, а где таква подела не постоји, онда за поједине реоне. Они носе име односног кварта и места, односно I, II, III пододбор и име места. Ови пододбори имају само управне одборе, а њихово пословање подлежи надзору оног одбора у дотичном месту, у чијем се саставу налазе и коме су непосредно потчињени.

Састав ових пододбора, избор њиховог управног одбора, као и надлежност и пословање, прописују Правила Друштва.

ГЛАВА V

ПОДМЛАДАК ЦРВЕНОГ КРСТА

Члан 21.

Подмладак Црвеног Крста је саставни део Друштва Црвеног Крста, а организује се као његова грана.

Непосредни органи за управу и пословање Подмлатка су школски одбори Подмлатка Црвеног Крста. Претседници ових одбора су старешине дотичних школа.

Члан 22.

За проучавање и решавање свих питања која се односе на управу, развој, организацију и васпитање Подмлатка Црвеног Крста за његов рад у духу идеја и човекољубивих задатака Црвеног Крста, у миру и рату, постоје секције Подмлатка Црвеног Крста: при главном одбору и при свима бановинским, београдском обласном, среским и општинским одборима.

Претседника секције Подмлатка Црвеног Крста при главном, бановинском и београдском обласном одбору бира између својих чланова главни, односно бановински и београдски обласни одбор. При среским и општинским одборима претседник секције Подмлатка Црвеног Крста је претседник школског одбора Подмлатка према другом ставу члана 21. овог Закона. Ове секције имају пуноважно право решавања и одлучивања у дотичном одбору о сваком питању које се односи на Подмладак Црвеног Крста.

Члан 23.

Састав секције Подмлатка при одборима Друштва и све ближе одредбе о задатку и целокупном пословању школског одбора Подмлатка Црвеног Крста прописују Правила Друштва.

ГЛАВА VI

СКУПШТИНЕ ДРУШТВА

Члан 24.

Друштво Црвеног Крста има ове скупштине: главну, бановинску — обласну, среске и општинске. Оне могу бити редовне и ванредне.

Састав појединих скупштина, њихову надлежност и делокруг рада, као и све остало што се односи на њихов састав, избор и број делегата, на место, време састанка и начин њиховог сазива итд. прописују Правила Друштва.

ГЛАВА VII

ПРАВА, ЗНАК И НАГРАДЕ ДРУШТВА

Члан 25.

Друштво Црвеног Крста Краљевине Југославије је правно лице.

Члан 26.

Друштво је једини претставник приватне помоћи за лечење рањеника и болесника и помагање инвалида за време рата.

Свака приватна новчана или материјална помоћ за лечење болесника и рањеника и за помагање инвалида за време рата, упућена ма од кога ма којој самоуправној власти, или ма којем органу државне или самоуправне власти, или ма којој инстанцији, органу, друштву или лицу, које скупља помоћ, својина је Друштва Црвеног Крста, и оно једино њоме располаже и распоређује је.

Члан 27.

Знак Црвеног Крста на белом пољу и речи „Црвени Крст“ или „Женевски Крст“, могу се употребити за време рата једино ради заштите и ознаке установа, особља и материјала Друштва Црвеног Крста, сани-

тетских јединица и установа војне силе, свих превозних средстава и ваздухопловних апарата специјално организованих и употребљених за санитетску службу а под условима утврђеним Женевском Конвенцијом.

Особље и установе Црвеног Крста имају право употребе знака Црвеног Крста и за време мира у њиховој хуманој активности, а изузетно и само по одлуци извршног одбора Друштва, може се, за време мира, дозволити употреба знака Црвеног Крста и на станицама за помоћ које искључиво бесплатно указују помоћ рањеницима и болесницима.

Члан 28.

Забрањује се употреба сваког знака или сваког назива који претстављају или имитирају знак или назив Црвеног Крста или Женевског Крста, па било да се та употреба чини у трговачком и индустријском, било ма у коме другом циљу.

Забрањује се и употреба ознака или модела са знаком крста црвене или сличне боје на пољу ма какве боје.

Члан 29.

С погледом на почаст, указану Швајцарској: што је за знак Црвеног Крста употребљена обрнута боја швајцарског федералног државног грба, забрањује се употреба знака или имитације овог грба, било као целе или дела какве заштитне трговачке или индустријске марке, било у циљу противном трговачкој лојалности, било у приликама које би могле вређати швајцарски национални осећај.

Члан 30.

Ко поступи противно члану 27., 28. и 29. овога Закона, казниће се, уколико то не сачињава кривично дело, по кривичном законнику, било по званичној дужности, било на предлог ма кога одбора Црвеног

Крста, новчаном казном до 10.000.— динара, или затвором до два месеца. Ако је дело у поврату, а пре истека три године од изречене казне, онда се казна може удвостручити.

Казну изричу надлежне првостепене власти унутрашње управе. Ове власти, односно њихови органи, чим утврде кажњиво дело по овоме Закону, дужне су уклонити злоупотребе ознаке и називе и заплени сав материјал који носи ознаке или називе забрањене овим Законом.

Новчане казне и заплени материјал припадају главном одбору Друштва Црвеног Крста.

Члан 31.

У знак признања и захвалности за добровољни успешни рад на пољу пропаганде и на остварењу идеје Црвеног Крста, ширењу његове организације, или за рад и дела која служе као пример и потстрек за морално васпитање и делање у духу његових узвишених задатака, Друштво Црвеног Крста даје лицима, установама и друштвима у земљи и иностранству ова своја друштвена одличја:

- 1) Захвалницу,
- 2) Сребрну медаљу Црвеног Крста,
- 3) Златну медаљу Црвеног Крста, и
- 4) Орден Црвеног Крста.

Ближе одредбе о давању захвалнице и друштвених одличја под 2), 3) и 4), о њиховом облику, саставу и садржају, прописују Правила Друштва.

ГЛАВА VIII

ПРИХОДИ И БУЏЕТ ДРУШТВА ЦРВЕНОГ КРСТА

Члан 32.

Средства за извршење задатака по члану 4. овог Закона, као и за издржавање Друштва Црвеног Крста, састоје се из прихода:

Закон о Друштву Црвеног Крста

- 1) од друштвене имовине;
- 2) од легата и завештања;
- 3) од улога чланова из члана 6. овог Закона;
- 4) од улога чланова Подмлатка;
- 5) од државне помоћи и дотација;
- 6) од помоћи и дотација банских управа;
- 7) од помоћи и дотација општина;
- 8) од такса наплаћених за време Недеље Црвеног Крста;

9) од добровољних прилога прикупљених за време Недеље Црвеног Крста;

10) од разних приредаба;

11) од штампаних књига и часописа, и

12) од других разних непредвиђених прихода и прилога учињених у корист Друштва од стране разних установа (државних, привилегованих и приватних) и од појединих лица.

Приход под 1) припада одборима чија је имовина. Приход од непокретне имовине главни одбор може доделити одбору, који дотичном имовином управља.

Приходи под 2) припадају оним одборима којима се намене или завештају; под 10) одборима који их остваре; под 11) одборима који су издали књиге и часописе; под 12) одборима који остваре непредвиђене приходе или добију прилоге.

Од прихода под 4) припада 50% одбору у дотичном месту, а по 25% главном и надлежном бановинском односно београдском обласном одбору.

Приходи под 3) (од улога редовних чланова државних службеника војног и грађанског реда и од улога чланова помагача из редова војске и морнарице, граничне трупе и жандармерије), под 5) и под 8) припадају главном одбору, а приходи под 6) дотичном бановинском одбору.

Приходи под 3) (од улога редовних чланова а који нису државни службеници војног и грађанског

реда), под 7) и под 9) припадају надлежном бановинском, односно београдском обласном одбору, ако је у дотичном месту седиште бановинског односно београдског обласног одбора; у противном од ових прихода припада надлежном бановинском односно београдском обласном одбору 25% а 75% одбору у дотичном месту у коме су приходи остварени.

Члан 33.

Приходи Друштва из чл. 32. овога Закона служе:

- 1) за неприкосновени фонд,
- 2) за санитетски фонд,
- 3) за фонд за указивање прве помоћи,
- 4) за друге разне фондове који се установе по потреби и по одлуци главне скупштине; и
- 5) за састав годишњег буџета расхода одбора Друштва.

Фондови под 1) и 2) постоје само при главном одбору, а фонд под 3) постоји обавезно код свих одбора.

Члан 34.

Од припадајућих износа прихода поменутих у члану 32. овог Закона, уноси се:

а) у главницу неприкосновеног и санитетског фонда при главном одбору по 25%, а у главницу фонда за указивање прве помоћи при главном одбору 50% од прихода поменутих под 3), 5) и 8);

б) у главницу неприкосновеног и санитетског фонда при главном одбору по 25%, а у главницу фонда за указивање прве помоћи при бановинским, односно при београдском обласном одбору по 50% од прихода бановинских односно београдског обласног одбора под 3), 6) и 9);

в) у главницу неприкосновеног и санитетског фонда при главном одбору по 25%, а у главницу фонда за указивање прве помоћи при среским односно

општинским одборима по 50% од прихода среских и општинских одбора под 3), 7) и 9).

Од прихода под 3) уноси се у фондове предвиђени 0% само од улога великих добротвора, добротвора, утемељача и сталних чланова.

Легати, завештања и добровољни прилози дотирају се такође главницама ових фондова, ако је и уколико то изричита жеља легатора, завештаоца или приложника.

Евентуални приходи повереништава чувају се као капитал до образовања месних одбора.

Ближе одредбе по овоме прописују Правила Друштва.

Члан 35.

1) *Неприкосновени фонд* при главном одбору претставља неприкосновену имовину Друштва, потребну за његово постојање и рад. Он се чува најмање 50% у готовини на приплоду код Државне Хипотекарне банке, а остатак се може уложити у хартије од вредности или непокретна имања, но само по одобрењу главне скупштине.

Приход неприкосновеног фонда не сме се трошити за време мира, већ се додаје главници тога фонда. За време рата извршни одбор може употребити сав приход тога фонда, а у крајњој нужди и до 75% главнице фонда за извршење задатака, које Друштво има у рату према чл. 4. овога Закона.

2) *Санитетски фонд* при главном одбору служи за набавку санитетског и апотекарског материјала и прибора. Износ сума за набавку овог материјала предвиђа се буџетом главног одбора.

3) *Фонд за указивање прве помоћи* код свих одбора служи за подмирење потреба на указивању прве помоћи за случај великих елементарних несрећа, епидемија или опште народне невоље, а фонд главног одбора служи још и за указивање помоћи друштвима Црвеног Крста других народа у сличним случајевима.

Санитетски фонд при главном одбору, и фондови за указивање прве помоћи при појединим одборима Друштва, служе још и за подизање и издржавање сталних или привремених установа Друштва: болница, амбуланти, станица за указивање помоћи, лечилишта, опоравилишта и других установа намењених указивању помоћи рањеницима и болесницима, и за спрему помоћног особља за указивање прве помоћи и негу рањеника и болесника.

За подмирење изложених потреба под 2) и 3) може се годишње утрошити највише до 50% од годишњих износа припадајућих санитетском фонду и фондовима за указивање прве помоћи према члану 34. овог Закона. Све ове потребе се предвиђају буџетима појединих одбора Друштва. Остатак се уноси у главницу ових фондова и чува за подмирење изложених потреба које се буду указале а које се нису могле раније предвидети буџетима. Преко тога износа могу поједини одбори вршити већи утрошак из тих фондова само по одобрењу надлежног претпостављеног одбора, а извршни одбор по одобрењу главног одбора.

Одобрене а неутрошене суме по буџету из санитетског фонда и фондова за указивање прве помоћи, додају се главници ових фондова.

4) Приходи под 4) из члана 32. могу се употребити једино за рад, потребе и установе Подмлатка, као: кухиње, апотеке, феријалне колоније, приређивање самарјанских и других поучних и здравствених течајева, штампање поучних часописа, указивање помоћи сиромашној и болесној деци, као и за све остале потребе које служе васпитању омладине у духу идеје Црвеног Крста. Део ових прихода који припада бановинским одборима употребљује се првенствено за помоћ оскудним месним (среским и општинским) одборима за одржавање кухиња и за организовање летњих опоравилишта за слабуњаву децу. Припадајући део ових прихода главном одбору служи првен-

ствено за подизање и одржавање сталних лечилишта за болесну и слабуњаву децу, којој је потребно нарочито лечење и нега.

5) Од свих буџетом остварених вишкова предвиђених прихода и неутрошених одобрених буџетских расхода, сем оних поменутих у чл. 35. овога Закона, образују се код одбора Друштва *резервни фондови*, који служе за опште потребе и рад Друштва. Новац из ових фондова може се трошити само по одобрењу надлежних скупштина Друштва.

6) Од остварених вишкова прихода од улога чланова Подмлатка, предвиђених буџетом, и уштеда одобрених расхода из тога прихода, образују се код односних одбора Друштва *резервни фондови Подмлатка Црвеног Крста*, који служе искључиво за потребе Подмлатка. Новац из ових фондова може се трошити само по одобрењу надлежних скупштина.

Члан 36.

Приходи поменути у члану 32., а неупотребљени за фондове по чл. 33. и 34. овога Закона, служе за састав годишњег буџета расхода за подмирење потреба и рад појединих одбора Друштва.

Буџетска година почиње 1. јануара, а свршава се 31. децембра исте године.

Буџете одбора Друштва одобравају њихове надлежне редовне годишње скупштине.

Ближе одредбе о саставу и извршењу буџета прописују Правила Друштва.

ГЛАВА IX

ОСОБЉЕ ДРУШТВА ЦРВЕНОГ КРСТА

Члан 37.

За вршење послова и дужности по овоме Закону, Друштво има: *службено и помоћно особље*.

Службено особље Друштва чине: стални, хоно-
рарни и контрактуални службеници, на служби при
одборима и установама Друштва.

Помоћно особље Друштва чине: сестре-нудиље,
добровољни болничари и болничарке, самарјани и
самарјанке за указивање прве помоћи и сва лица,
која се пријаве, приме и упишу за добровољно вршење
разних служби у Друштву.

Члан 38.

Службено особље Друштва прима се и отпушта
одлуком главног односно извршног одбора, односно
одлукама управних: бановинских односно београдског
обласног одбора, среских и општинских одбора. Плате-
награде одређују им се истом одлуком којом се и
примају у службу Друштва, а исплаћују се на
терет буџета односних одбора чији су службеници.

Члан 39.

Звања за која се примају службеници при поје-
диним одборима и установама Друштва, број ових
службеника, квалификације, као и све ближе одредбе
о правима, дужностима и одговорностима службеника
појединих звања, прописују Правила Друштва.

Члан 40.

За осигурање свих службеника Друштва, важе
прописи Закона о осигурању, с тим да сваки одбор
Друштва може своје службенике осигурати из соп-
ствених средстава по Правилнику који изради главни
одбор а одобри Министар социјалне политике и на-
родног здравља.

Члан 41.

Потребно помоћно особље, поменуто у члану 37.
овога Закона, за службе Друштва Црвеног Крста за
време рата, регрутује се од људства, које не подлежи

војној обавези и грађанки, које се добровољно пријаве и обавезу за поједине службе у Друштву. Непунолетна лица морају имати писмену дозволу родитеља или стараоца за вршење ове службе.

Ослобођење од позива на војну дужност особља Друштва Црвеног Крста, како у миру, тако и у рату, предвиђа се Уредбом о ослобођавању обвезника од позива на војну дужност у миру и рату.

Сва лица из овог члана Закона, ослобођена од позива на војну дужност и придата као помоћно особље војном санитету за пренос и за негу рањеника и болесника за време рата, сматрају се у свему као да су на војној дужности, потпадају под војну дисциплину и уживају заштиту по одредбама Женевске Конвенције као и остало војно-санитетско особље.

ГЛАВА X

ПОВЛАСТИЦЕ ДРУШТВА ЦРВЕНОГ КРСТА

Члан 42.

Друштво Црвеног Крста ужива ове повластице:

1) не подлежи плаћању никаквих државних и самоуправних пореза и приреза на друштвена имања која су употребљена искључиво за: канцеларије, за слагалишта санитетског материјала, за држање курсева за спрему помоћног особља, за станице за указивање прве помоћи и за болнице, као и на друга друштвена имања од којих Друштво нема никаквих прихода. Не подлежи плаћању пореза ни имовина у новцу фондова: неприкосновеног, санитетског и за указивање прве помоћи предвиђених овим Законом;

2) ослобођава се плаћања државних и самоуправних такса за разне приредбе као: забаве, предавања, претставе (позоришне, кинематографске—биоскопске), концерти и т. сл., ако припадајући приход Друштво употреби за извршење задатака по чл. 4. овог Закона а право на ове повластице одобри Министар финансија;

3) право на бесплатно штампање у државној штампарији, а по одобрењу Министра просвете, само оних својих издања, које приређује извршни одбор, било у циљу пропаганде за идеју и рад Црвеног Крста, било ради хигијенског просвећивања народа и подизања здравог Подмлатка и његовог васпитања у духу идеја и задатака Црвеног Крста;

4) право на бесплатно уступање потребних просторија у државним и самоуправним зградама за смештај канцеларија и спреме, уколико за то постоји могућност;

5) право на бесплатну употребу државне поште за службени, писмоносни, новчани и пакетни саобраћај; право на бесплатну употребу државних телефона и телеграфа за време рата, а у време мира само у случају великих елементарних несрећа, епидемије и других народних невоља ради указивања прве помоћи;

6) право на тарифу по којој се рачунају и војни транспорти за све пошиљке Друштва железницом или бродовима у мирно доба, а у ратно доба бесплатно;

7) санитарске пошиљке и санитарско особље Друштва Црвеног Крста из неутралних земаља, који се за време рата упућују у помоћ Друштву, имају бесплатан подвоз на железницама и државним бродовима;

8) санитарске пошиљке и санитарско особље Друштва, као и санитарске пошиљке и особље Друштва Црвеног Крста неутралних земаља за помоћ рањеницима и болесницима зараћених држава, имају право слободног транзита и бесплатног подвоза кроз Краљевину Југославију у време мира, а за време рата само по дозволи Министра војске и морнарице, ако су особље и пошиљке снабдени уредним документима од надлежних управа Друштва Црвеног Крста и ако су намењени означеној сврси, и то се од надлежних наших војних власти утврди;

9) чланови управе и службено особље Друштва имају право на бесплатан подвоз железницом и бродовима у државној режији, у миру и рату, када путују друштвеним послом са прописном легитимацијом.

Ближе одредбе о свима повластицама по тач. 5), 6), 7), 8) и 9) прописује Министар саобраћаја, по предлогу извршног одбора Друштва;

10) материјал који Друштво за своје потребе набавља у иностранству, а кога нема у потребном квалитету и количини у земљи, као и материјал, који Друштво бесплатно добија из иностранства за своје потребе, не подлеже плаћању царине, лучке пристојбе, таксе, обртне порезе и осталих месних и општинских дажбина које буду важиле;

11) једна цела недеља (7 дана) у години, рачунајући од треће недеље у месецу септембру па закључно са суботом, посвећује се пропаганди идеје Црвеног Крста, прикупљању чланова и убирању прилога у целој земљи. Те недеље никаква друга друштва не могу прикупљати прилоге нити вршити какве приредбе, већ једино споразумно са Црвеним Крстом и за Црвени Крст.

За време те недеље, за вожњу железницом, бродовима, аеропланима и свима осталим средствима за јавни саобраћај између два или више места, наплаћује се такса у корист главног одбора: 0.50 динара за сваку карту до 100 динара, а још по толико за сваку започету стотину преко 100 динара. За то време наплаћује се и такса од 0.50 динара у виду пропагандних марака Црвеног Крста на све поштанске пошиљке (писма, дописнице и пакете) и телеграме, на све улазнице у позоришта, кинематографе и друге сличне радње за јавну забаву.

Недеља Црвеног Крста почиње свечаним скуповима, које одбори Друштва, на најпогоднији начин, приређују у целој земљи.

ГЛАВА XI

ДРЖАВНА ЗАШТИТА И НАДЗОР ДРУШТВА

Члан 43.

Друштво Црвеног Крста, као хумана и повлашћена аутономна народна установа, стоји под државном заштитом и надзором надлежних државних власти у погледу обављања послова по прописима овога Закона и Правила Друштва, као и осталих односних закона. Надзор над новчано-материјалним пословима Друштва, повремено и по потреби, врши Главна контрола преко својих органа по Закону о Главној контроли.

ГЛАВА XII

ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Правила Друштва по прописима овога Закона, а саобразно основним принципима утврђеним и прописаним за национална Друштва Црвеног Крста од стране Међународног Комитета и Лиге Друштава Црвеног Крста, имају се прописати у року најдаље од шест месеци по ступању на снагу овога Закона.

Правила ступају на снагу када их Краљевска влада одобри и не могу се мењати нити допуњавати без решења главне скупштине и одобрења Краљевске владе.

Члан 45.

Школски одбори Подмлатка Црвеног Крста и његове секције при одборима Друштва, по чл. 22. овог Закона, образују се у почетку школске године. Њихова функција траје до наредне школске године.

Члан 46.

Ма које лице у одборима Друштва, које буде осуђено извршном судском пресудом на казну лишења слободе дуже од три месеца, или на губитак часних права, престаје самим тим бити члан одбора.

Члан 47.

Чланови одбора Друштва, које бира скупштина, могу бити само пуноправни чланови Друштва.

Чланови помагачи не могу бити чланови одбора,

Члан одбора који не учествује у раду Друштва, или ако без уваженог оправдања од стране одбора не дође на три узастопне седнице одбора, самим тим престаје бити члан одбора. Његово место, у овом случају, као и на случај смрти, не допуњава се до наредног избора.

Члан 48.

Годишњи улог по чл. 32. под 3) овог Закона државних службеника (војног и грађанског реда) и годишње улоге чланова помагача из редова војске и морнарице, граничне трупе и жандармерије, који се упишу за чланове Друштва, наплаћују надлежне државне благајне у тромесечним ратама, и у року од месец дана по наплати, дозначују наплаћене суме главном одбору.

Члан 49.

Државне, бановинске и општинске помоћи и до-тације по чл. 32. овога Закона, уколико ове буду предвиђене њиховим годишњим буџетом, дозначују се у тромесечним ратама у одговарајућим износима одборима Друштва, којима припадају.

Члан 50.

Улоге чланова Подмлатка по чл. 32. под 4) овог Закона, наплаћују за наредну годину надлежне школске власти од почетка школске године, па до краја месеца марта, у месечним ратама, и дозначују их одборима Друштва најдаље до краја месеца априла.

ГЛАВА XIII

ПРЕЛАЗНА И КОНАЧНА НАРЕЂЕЊА

Члан 51.

До наименовања и избора лица за главни, извршни и главни надзорни одбор, за бановинске, београдски обласни, среске и општинске одборе, и за секције Подмлатка Црвеног Крста, по прописима овога Закона, вршиће њихову дужност лица која се затекну на дан ступања на снагу овога Закона на одговарајућим положајима у одборима који постоје по досадањим Правилима Друштва.

Промене досадањих назива појединих одбора у називе по прописима овога Закона, образовање нових одбора, уколико се ови предвиђају овим Законом а који до његовог ступања на снагу нису постојали, као и наименовање и избор лица за поједине одборе и секције Подмлатка Црвеног Крста, имају се извршити најдаље у року од два месеца по ступању на снагу Правила Друштва по чл. 44. овога Закона.

Члан 52.

У местима седишта среских управних власти, у којима до ступања на снагу овога Закона није постојао месни одбор Друштва Црвеног Крста, начелник дотичног среза са среским лекаром и најстаријим просветним органом из дотичног места, образују среско повереништво Црвеног Крста, док се не оснује срески одбор по члану 16. и 17. овога Закона. Среска повереништва носе име свога среза и њима су потчињени сви општински одбори односно општинска повереништва у срезу. Исто тако у местима седишта општинских власти, у којима се не могу образовати општински одбори, претседници општина образоваће по чл. 18. овог Закона општинска повереништва Црвеног Крста.

И среска и општинска повереништва имају се образовати у року од два месеца по ступању на снагу Правила Друштва по чл. 44. овога Закона.

Члан 53.

У року од месец дана по ступању на снагу овога Закона, сви постојећи месни и обласни одбори, по досадањим Правилима Друштва, дужни су да главном одбору поднесу тачно стање своје покретне и непокретне имовине на дан ступања на снагу овога Закона, са изводом постојећих обавеза и дуговања. Ова имовина не сме се ни у ком случају користити преко износа редовних буџетом предвиђених расхода, све док главни одбор не донесе решење о ликвидацији тих обавеза, а што је он дужан учинити најдаље у року од шест месеци по ступању на снагу Правила Друштва по чл. 44. овога Закона.

Члан 54.

Одбори Друштва, који се образују по овоме Закону, преузеће дужност, управу, архиву и сву непокретну и осталу имовину од досадањих одбора Друштва на место којих се образују, најдаље у року од месец дана по наименовању — избору по чл. 51. овог Закона.

Сва досадања покретна и непокретна имовина и фондови појединих одбора Друштва остају и даље њихова својина односно одбора који из ових буду постали променом назива по одредбама овога Закона, а уколико то није у противности са овим Законом и примљеним обавезама.

Исто тако и све створене обавезе и дугови до ступања на снагу овога Закона прелазе на нове одборе, ако су ови створени по одлукама — решењима надлежних одбора и по досадањим Правилима Друштва.

Члан 55.

Досадањи месни, обласни и главни одбор Подмлатка Црвеног Крста закључиће свој рад и сву имовину и архиву предати односним одборима Друштва у дотичним местима чијем саставу припадају по прописима овога Закона.

Школски одбори Подмлатка Црвеног Крста предаће управу и архиву истоименим одборима, који се образују по чл. 21. овога Закона, а у исто време предаће и сву готовину одборима Друштва у дотичном месту којима припадају по прописима овога Закона.

Члан 56.

Буџети појединих одбора Друштва, одобрени за 1933. годину, по прописима досадањих Правила Друштва, важе и за односне одборе који из ових буду постали променом назива по прописима овога Закона.

Члан 57.

За годину дана од дана ступања у живот овога Закона, сва приватна лица, друштва, установе, предузећа, која су раније добила одобрења за употребу ознака или назива Црвеног Крста, противно чл. 27., 28. и 29. овога Закона, губе ово одобрење.

Члан 58.

Ближе одредбе за извршење одредаба чланова 51., 52., 53., 54., 55. и 56. овога Закона, прописују Правила Друштва.

Члан 59.

Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а добија обавезну снагу када се обнародује у „Службеним Новинама“, и тада престаје важити Закон о олакшицама и правима датим Српском Друштву Црвеног Крста од 12. јануара 1896. године.

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај Закон обнародује, свима Нашим министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се поковавају.

Ђ. Бр. 15900

19. августа 1933. године
На Бледу.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар војске и морнарице,
армиски ђенерал,

Драг. Ж. Стојановић с. р.

Претседник Министарског савета,

Др. М. Сршкић с. р.

Видео и ставио државни печат,
Чувар државног печата,
Министар правде,

Б. Максимовић с. р.

Министар без портфеља,

Др. Крамер с. р.

Министар социјалне политике
и народног здравља,

Иван Пуцељ с. р.

Министар без портфеља,

Др. Х. Карамехмедовић с. р.

Министар без портфеља,

Др. Драг. С. Којић с. р.

Министар трговине и индустрије,

Др. И. Шуменковић с. р.

Министар правде,

Б. Максимовић с. р.

Министар без портфеља,
Др. Анђелиновић с. р.

Министар саобраћаја,
Лаз. Радивојевић с. р.

Министар војске и морнарице,
армиски генерал,
Драг. Ж. Стојановић с. р.

Министар шума и рудника,
П. Матица с. р.

Министар финансија,
Др. Мил. Ђорђевић с. р.

Министар грађевина,
Др. Сркуљ с. р.

Министар иностраних послова,
Б. Јевтић с. р.

Министар унутрашњих послова,
Жив. Лазић с. р.

Министар просвете,
Др. Р. Станковић с. р.

Министар физичког васпитања
народа,
Др. Л. Ханжек с. р.

Ив. Ј. Министар пољопривреде,
Др. Љ. Томашић с. р.

